نمایشگاهی که بازدیدکننده نداشت

سوژه روز

گروه‌اقتصادی: مطالعه تاریخی بازار سهام، سایه‌افکنی رکود را در هفته‌های پایانی سال بر فراز این بازار به خوبی نشان می‌دهد،با این حال و در حالی که آمار معاملات این روزهای بورس را تنها عرضه‌های عمده سهام دولتی تا حدی بالا نگه داشته‌اند، نمایشگاه بانک، بورس و خصوصی‌سازی در دومین هفته اسفند ماه برگزار شد، دو سالن از نمایشگاه بین‌المللی همزمان با برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی اصناف به نمایشگاه بورس، بانک و خصوصی‌سازی اختصاص یافت تا برگزاری دو نمایشگاه بدون بازدیدکننده با هم مصادف شود.

نمایشگاه بورس، بانک و خصوصی‌سازی که دیروز مراسم اختتامیه را پشت سر گذاشت به جز تعدادی دانش‌آموز نتوانست بازدیدکننده دیگری را به سمت خود کشاند. حضور کمرنگ بانک‌ها، بیمه‌ها و حتی شرکت‌های کارگزاری در این نمایشگاه خودنمایی می‌کرد و تعدادی از شرکت‌های فعال در بورس هم که در این نمایشگاه حضور داشتند با کسادی بازدید مواجه بودند. سازمان خصوصی‌سازی نیز با غرفه‌ای بزرگ در نمایشگاه حاضر بود اما به جز دو، سه بروشور چیز دیگری برای عرضه در نمایشگاه‌نداشت.

سازمان بورس، شرکت بورس، شرکت بورس کالا، سازمان حسابرسی و چندرسانه هم از دیگر حاضران این نمایشگاه بودند. در کنار غرفه‌های تخصصی بورس، بانک و خصوصی‌سازی که نمایشگاه سوت و کوری را پشت سر می‌گذاشتند چند غرفه فروش وسایل تزئینی برای بچه‌های سرطانی و معلولان نیز خودنمایی می‌کرد که سایر غرفه‌ها را در بی‌رونقی همراهی می‌کردند. کسادی این نمایشگاه را می‌توان در آنچه که شرکت‌کنندگان این نمایشگاه برای ارائه فراهم آورده بودند جست‌وجو کرد. بروشورها و اطلاعاتی که در روزهای عادی هم قابل دریافت از طریق اینترنت و سازمان‌هاست تمام اطلاعاتی بود که در نمایشگاه بورس، بانک و خصوصی‌سازی عرضه شد. در این نمایشگاه حتی برای جذب‌نظر سهامداران در غرفه‌های

شرکت‌های فعال در بازار سهام، اثری از مدیران ارشد دیده نمی‌شد تا سهامداران بتوانند اطلاعات موردنظرشان را دریافت کنند. در عین حال برخی از غرفه‌ها هم در پی نبودن بازدیدکننده خالی و به حال خود رها شده بود. اما در میان کسادی تمام غرفه‌های نمایشگاه بورس، بانک و خصوصی‌سازی، تنها غرفه فارکس توانسته بود چند بازدیدکننده را به سوی خود بکشاند. فارکس که از سازمان متشکلی مانند بورس برخوردار نیست تا علاقه‌مندان بتوانند اطلاعات مناسبی را در روزهای عادی کسب کنند، امکان دریافت اطلاعات و استفاده از کلاس‌های آموزشی را در غرفه فارکس داشتند البته با وجود کسادی نمایشگاه بورس، بانک و خصوصی‌سازی در پایان این نمایشگاه، برترین‌های بازار سرمایه انتخاب شدند و علی حسینی عضو هیات مدیره سازمان بورس نیز هدف سازمان متبوعش را از برگزاری نمایشگاه این‌گونه توصیف کرد: «برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی می‌تواند مکمل نقش شفافیت، اطلاع‌رسانی و نمایش توانمندی‌ها باشد و امکان ملاقات حضوری علاقه‌مندان و مخاطبین را فراهم کند، علاوه بر آن نمایشگاه فرصت مناسبی است تا بخشی از گفته‌هایی را که نمی‌توان در قالب رسمی بیان کرد به مخاطب ارائه داد.»

در عین حال با وجود استقبال نشدن از نمایشگاه بورس، بانک و خصوصی‌سازی، حسینی گفته است که «امیدواریم در سال آینده بتوانیم دست‌کم در سطح منطقه نمایشگاه تخصصی برگزار کنیم که در این صورت کیفیت افزایش می‌یابد و توانمندی‌های اقتصاد ایران نمایان می‌شود.» اما در نهایت برگزاری این نمایشگاه تنها این سوال را در ذهن مخاطب می‌آفرید که واقعا هدف از برپایی چنین نمایشگاهی چه بود؟

آیا این نمایشگاه، تنها یک نمایش فرمالیته بود که از سوی مسوولان تکلیف به برگزاری آن شده بود؟ آیا هزینه‌ای که غرفه‌داران به ویژه شرکت‌های فعال در بورس که در نهایت چنین هزینه‌هایی را بر سهامداران خود متحمل می‌کنند، دستاوردی متناسب با هزینه‌های متحمل شده بر سهامداران داشتند؟ کاش مسوولان برپایی این نمایشگاه دستاوردهای این نمایشگاه را هم اعلام کنند.

دیدار بانکداران جنوب خلیج فارس با آمریکایی‌ها

سکوت، واکنش ایران

معاون بانک مرکزی: اتفاقی نیفتاده است

گروه‌اقتصادی: با اینکه بسیاری بر این باور بودند که با انتشار گزارش تازه البرادعی دیگر دلیلی برای بهانه‌تراشی غربی‌ها برای تحت فشار قراردادن اقتصاد ایران وجود ندارد، اما به نظر می‌رسد دوگانگی گزارش‌های البرادعی که ویژگی این گزارش‌هاست، این اجازه را به غربی‌ها داده است که با تاکید بر بخش‌های خاکستری گزارش مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی همچنان به سناریوی تحت فشار قراردادن اقتصاد ایران ادامه دهند. در پی اعلام سمت‌گیری فشارها به سوی بانک مرکزی ایران که در راستای تکمیل حلقه تحت فشار قراردادن بانک‌های ایرانی است، یک مقام ارشد وزارت خزانه‌داری آمریکا هفته جاری به مراکز و موسسات مهم مالی منطقه خاورمیانه سفر خواهد کرد تا به زعم خود حمایتی را برای تلاش‌های این وزارتخانه در افزایش فشارها علیه ایران به سبب پافشاری برحقوق مشروع هسته‌ای خود به دست آورد. وی در تشریح اهداف این سفر افزود: «این سفر بخشی از ماموریت کلی ما برای مبارزه با تدارکات مالی تروریستی است.» وزارت خزانه‌داری آمریکا مانع تبادلات مالی این کشور با برخی از بانک‌های دولتی و شرکت‌های دیگر ایرانی شده که به زعم خود آنها را به کمک در برنامه هسته‌ای تسلیحاتی و حمایت مالی از گروه‌های تروریستی متهم می‌کند. در بین این بانک‌ها می‌توان به نام بانک‌های ملی، ملت، سپه و صادرات اشاره کرد. استوارت لوی در این سفر تلاش خواهد کرد تا موسسات مالی قطری، بحرینی و اماراتی را ترغیب کند تا از انجام فعالیت‌های بازرگانی با ایران و موسسات ایرانی خودداری کنند. البته رنکین از اظهارنظر درباره گزارش روزنامه وال استریت ژورنال که از بررسی تحریم بانک مرکزی ایران خبر داده بود خودداری کرد، اما به این نکته اشاره کرد که ایران به طور فعال به دنبال طرف‌هایی است که می‌خواهند به آن در مقابله و دفع تحریم‌های آمریکا کمک کنند. در این میان کم نیستند کارشناسانی که تحریم بانک مرکزی ایران را خلاف قوانین بین‌المللی و اساسا این اقدام را غیرممکن می‌دانند، ضمن آنکه معاون بانک مرکزی در گفت‌وگو با ایسنا تاکید کرد که فعالیت‌های بین‌المللی بانک‌ها طبق روال گذشته است. رضا راعی ـ معاون ارزی بانک مرکزی ـ درباره فعالیت‌های بین‌المللی بانک‌ها توضیح داد: همه بانک‌ها فعالیت کاری خود را طبق روال گذشته انجام می‌دهند به‌جز بانک سپه که این بانک از طرف سازمان ملل متحد تحریم شده است.

با این حال به نظر می‌رسد تحت فشار قرارگرفتن بانک‌های ایرانی در چند ماه گذشته توانسته اثار و تبعاتی را در اقتصاد ایران به جا بگذارد که افزایش هزینه‌های مبادلاتی و تاخیر در انجام روندها و مکانیسم‌های تجاری بین فعالان اقتصادی ایرانی با خارجی‌ها بخشی از این تبعات بوده است.

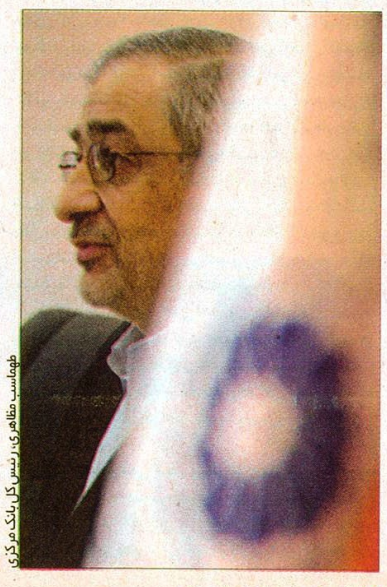
طهماسب مظاهری، رئیس کل بانک مرکزی

■ **ایران جانب احتیاط را رعایت کند**

در همین حال عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس گفت: بانک مرکزی باید دارایی‌های ارزی ایران را در بانک‌هایی به ودیعه بگذارد که احتمال بلوکه کردن آنها صفر باشد. «علی قنبری» در گفت‌وگو با برنا با اشاره به شروع موج جدید بلوکه کردن دارایی‌های ارزی ایران اظهار داشت: با توجه به وضعیت ایجاد شده، باید درآمدهای ارزی خود را در بانک‌هایی که از اطمینان بیشتری برخوردار هستند، قرار دهیم. قنبری در پاسخ به این سوال که آیا در شرایط تحریمی واریز درآمدهای نفتی به بانک‌های اروپایی عاقلانه است، گفت: با توجه به اینکه بانک‌ها یکی از مهمترین ابزارهای اقتصادی هر کشور محسوب می‌شوند، آمریکا به دنبال

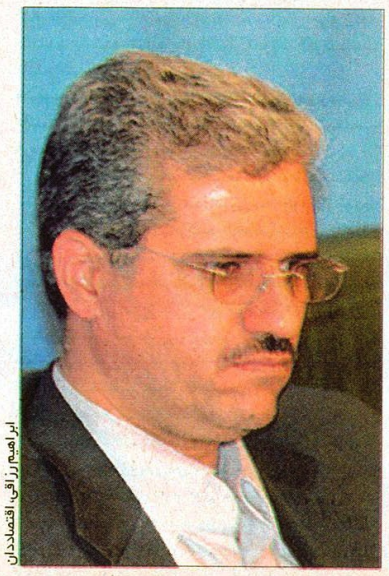
ابراهیم رزاقی، اقتصاددان

ایجاد اختلال در فعالیت‌های اقتصادی ایران از طریق تحریم‌های بانکی است. وی با بیان اینکه ایران باید جانب احتیاط را رعایت کند، افزود: بانک مرکزی باید اعتبارات ایران را در کشورهایی به ودیعه بگذارد که احتمال بلوکه کردن آنها وجود نداشته باشد. عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس ادامه داد: خروج درآمدهای ارزی از بانک‌های اروپایی نیازمند استفاده از راهکارهای منطقی مبتنی بر منافع ملی است.

■ **واریز درآمدهای نفتی در بانک‌های خارجی**

همچنین یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه لزومی به واریز درآمدهای نفتی در بانک‌های خارجی نیست، گفت: این کار باعث می‌شود تا هر چند وقت یک بار شاهد بلوکه شدن دارایی‌های ارزی ایران در بانک‌های خارجی باشیم. ابراهیم رزاقی با تاکید برمدیریت درآمدهای نفتی در سطح بین‌المللی افزود: بانک مرکزی می‌تواند از طریق شرکت‌های سرمایه‌گذاری، درآمدهای ارزی را به جای سپرده‌گذاری در بانک‌های خارجی با سود ناچیز ۴ درصد، در چرخه اقتصادی فعال کند. رزاقی با بیان اینکه درحال حاضر گرایش ایران به سمت بانک‌های آسیایی افزایش یافته است تصریح کرد: البته در این ارتباط به بانک‌های آسیایی هم به دلیل وابستگی‌شان به اقتصاد اروپا نمی‌توان اعتماد کرد. وی ادامه داد: هیچ لزومی ندارد درآمدهای نفتی خود را به بانک‌های خارجی منتقل کنیم تا مشکل بلوکه کردن آنها به وجود بیاید. به گفته رزاقی در شرایط فعلی نگهداری درآمدهای مازاد ارزی در بانک‌های خارجی خطرساز است. این کارشناس اقتصادی با اشاره به روند صعودی قیمت نفت گفت: براین اساس بانک مرکزی باید به مدیریت ذخایر ارزی در یک افق ۲۰ ساله بپردازد. رزاقی با بیان اینکه نباید درآمدهای ارزی خود را صرف واردات کنیم، خاطرنشان کرد: درصورتی که درآمدهای ارزی خود را صرف تولید یا واردات کالاهای سرمایه‌ای کنیم، دیگر نیازی به سپرده‌گذاری آنها در بانک‌های خارجی نیست

وی یکی از دلایل موثرنبودن تحریم‌های فعلی علیه ایران را ضعیف‌شدن قدرت آمریکا دانست و گفت: به دلیل وابستگی اقتصاد ایران به غرب، با شدت گرفتن تحریم‌ها ممکن است اقتصاد ایران دچار مشکل شود. این کارشناس اقتصادی گفت: البته بانک مرکزی باید با مدیریت منسجم در سیاست‌های پولی، به برنامه‌ریزی مناسب برای کاهش وابستگی به اقتصاد اروپا بپردازد. منابع خبری غربی در حالی از احتمال اعمال فشار بر بانک مرکزی ایران اطلاع می‌دهند که مسوولان بانکی کشور احتمال وقوع تحریم‌های بانکی را به صورت کلی رد کرده‌اند. به باور آنان در شرایط کنونی امکان تحریم بانک مرکزی وجود نخواهد داشت. اظهارنظرها در حالی ادامه می‌یابد که چند ماه قبل نیز فشارهای غرب برای محدودکردن فعالیت چند بانک ایرانی افزایش یافته بود. در میان جدال‌های مقامات بانکی ایران گروهی از مدیران اقتصادی کشور به گمانه‌زنی در این مورد پرداختند و اعلام کردند که چنین اتفاقی در فعالیت‌های بانکی اثرگذار نخواهد بود. در همین هنگام پای چند بانک خارجی نیز به جدال‌های دولتی ایران باز شد. بانک‌های آلمانی در کنار دو بانک دیگر اروپایی محدودیت‌های جدیدی را علیه بخش خصوصی ایران اعمال کردند. این محدودیت‌های مالی هرچند که از سوی مسوولان عالی رتبه ایران چندان مورد اعتنا قرار نگرفت ولی بحران‌های مالی را برای بخش خصوصی ایجاد کرده بود. انتشار اخبار جدید در مورد احتمال تحریم بانک مرکزی نیز هرچند با واکنش گسترده مدیران اقتصادی دولت نهم و بانک مرکزی همراه شد ولی بازهم نگرانی‌هایی را در میان بخش خصوصی ایجاد کرده است.

وزیربازرگانی: دولت از بازار برنج خارج نمی‌شود

برنج هندی در راه است

گروه اقتصادی: افزایش ۲۸ درصدی بهای برنج غیرتایلندی، مسوولان وزارت بازرگانی را به فکر واردات مجدد برنج انداخته است. مسوولان تنظیم بازار قصد دارند تا از طریق سیاست‌های وارداتی بازار برنج را به کنترل درآورند. این استراتژی در حالی از سوی وزارت بازرگانی پیش گرفته می‌شود که کشاورزان به شرایط موجود به شدت گلایه دارند. آنان براین باورند که ادامه واردات برنج، تولیدات داخلی را به حاشیه خواهد کشید. در همین حال روز قبل اعلام شد ایران برای نخستین بار ۳۰۰ هزارتن برنج باسمانی از هند خریداری کرده است. به نقل از رویترز، ایران در سال ۲۰۰۷ به جمع واردکنندگان برنج از هند پیوست و پیش‌بینی می‌شود گشوده شدن بازار جدیدی روی برنج تولیدی هند صادرات برنج این کشور در ۱۲ ماه منتهی به مارس ۲۰۰۸ را ۱۸ درصد افزایش دهد. بیمن موخرجی رئیس انجمن صادرکنندگان برنج هند با اعلام این خبر گفت: ایران و عراق از بازارهای جدیدی هستند که به روی ما گشوده شده‌اند و به نظر می‌رسد به ویژه ایران ظرفیت بالایی در جذب برنج تولیدی هند داشته باشد. هند در سال گذشته چهار میلیون تن برنج به کشورهای مختلف صادر کرد. در همین حال مدیر یک شرکت بزرگ صادرات برنج باسمانی هند ایران را بزرگ‌ترین مشتری برنج باسمانی هند معرفی کرد و گفت: در ۱۲ ماه منتهی به مارس سال جاری در مجموع یک میلیون تن برنج باسمانی فروخته شده است. وی افزود: «ایران طی شش ماه گذشته ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار تن برنج باسمانی از هند خریداری کرده است.» واردات برنج نیز در حالی صورت می‌گیرد که وزیر بازرگانی روز قبل به تشریح اهداف دولت در مورد آینده برنج پرداخت. او دلیل حذف تعرفه واردات برنج را نیز تولید برنج‌های بی‌کیفیت عنوان کرد. وزیر بازرگانی در مورد چگونگی خروج دولت از حوزه برنج یارانه‌ای بیان داشت: با توجه به افزایش قیمت جهانی برنج و نیز حمل و نقل و همچنین نیاز کشور به واردات یک میلیون تنی برنج، دولت تصمیم به خروج از تجارت برنج گرفت و براساس این تصمیم واردکنندگان برنج در ازای واردات ۱۵۰ تومان مابه التفاوت پرداخت می‌کنند که برای حمایت از شالیکاران به طور مستقیم در اختیار وزارت جهاد قرار می‌گیرد. وی خاطرنشان کرد: یارانه بخش برنج وارداتی با اجرای طرح جامع برنج به بخش‌های دیگر منتقل می‌شود که این به معنای خارج شدن دولت از بازار نیست و برحسب نیاز برای تنظیم بازار وارد خواهد شد. وزیر بازرگانی با بیان این مطلب که یارانه برنج وارداتی به بخش‌های دیگر تخصیص می‌یابد، گفت: با توجه به اینکه کمتر از ۲۰ درصد از مردم به دلیل پایین بودن کیفیت برنج کالابرگی از آن استفاده می‌کنند و یارانه برنج برای واردات برنج بی‌کیفیت صرف می‌شود به همین دلیل تصمیم گرفتیم تا یارانه برنج را در بخش‌های دیگر هزینه کنیم. میرکاظمی با بیان این مطلب که طرح جامع برنج هنوز کاملا اجرایی نشده، اظهار داشت: تا پایان شهریور سال آینده و تا زمان اجرای کامل طرح برنج، این کالا به صورت کالابرگی توزیع خواهد شد. میرکاظمی درباره دلایل حذف کالابرگ برنج نیز توضیح داد: بر اساس نظرسنجی‌ها و بررسی‌هایی که انجام گرفت مشخص شد که کمتر از ۲۰ درصد شهروندان از برنج وارداتی کالابرگی استفاده می‌کنند، چرا که برنجی که از سوی دولت وارد می‌شد از مطلوبیت لازم برخوردار نبود و یارانه آن به برنج نامرغوب تبدیل می‌شد. وی ادامه داد: علاوه بر نامرغوب بودن برنج وارداتی سیاست توسعه کشت برنج مبتنی بر کشت برنج پرمحصول نیز با ادامه روند فعلی محقق نمی‌شد، بنابراین به این نتیجه رسیدیم که نهایتا طرح جامع برنج به اجرا درآید. به اعتقاد او قطعا اجرای طرح جامع برنج بر سطح قیمت‌ها تاثیر خواهد گذاشت و چون هنوز به طور کامل اجرایی نشده است، توزیع کالابرگ برنج تا پایان شهریور سال بعد ادامه می‌یابد. وزیر بازرگانی خبر داد که طرح جامع برنج با همه ابعاد آن در سال آینده اجرا می‌شود و دولت با اجرای آن تنها ذخیره استراتژیک برای شرایط خاص را حفظ می‌کند. وی در پاسخ به این سوال که آیا تعرفه برنج فصلی تنظیم خواهد شد، عنوان کرد: تغییرات تعرفه‌ای واردات برنج به نوسانات قیمت جهانی برنج بستگی دارد و قطعا اگر قیمت جهانی آن کاهش یابد مابه‌التفاوت در نظر گرفته شده برای واردات نیز تغییر می‌یابد.

«فقر» و «هراس از فقر»

دکتر وحید محمودی: فقر چیست و هراس از فقر کدام است؟ آیا فقر به همراه خود هراس از فقر را هم دارد؟ آیا فرد فقیر در هراس از فقر نیز به سر می‌برد؟ آیا هراس از فقر مختص فقیران است و دامنگیر افراد غیر فقیر نمی‌شود؟ آیا فقر و هراس از فقر آثار و تبعات یکسانی دارد؟ در این یادداشت کوتاه می‌کوشم فتح بابی در خصوص سوالات فوق بنمایم. فقر در ادبیات رایج اقتصادی و نیز اقتصاد توسعه همواره از منظر متغیری به نام «درآمد» تعریف شده است. بدین معنا که فقر یعنی محرومیت از درآمد کافی برای تامین نیازهای اساسی و اگر فرد یا خانواده دارای این سطح از درآمد باشد، فقیر نخواهد بود. این تعریف از فقر از دیدگاه رویکردهای نوین توسعه اقتصادی «فقر درآمدی» به معنی تعریف فقر بر اساس سطح درآمد قابل حصول توسط فرد یا خانوار نامیده شده است. به زعم این افراد فقیر را باید به مثابه محرومیت از قابلیت‌ها دانست. قابلیت‌های فردی و محیطی که شرایط و امکان تغییر وضع موجود را برای افراد جامعه فراهم می‌آورد. بدین معنی فقر یعنی محرومیت از قابلیت و فقیر کسی است که قابلیت‌های لازم را برای تغییر وضعیت خود ندارد. اما آنچه که در موضوع فقر از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است مسئله آسیب‌پذیری و یا هراس از فقر است. آخرین تحقیقات انجام شده در خصوص فقر توسط بانک جهانی نشان می‌دهد که فقرا بیش از آنکه از کمبود درآمد، شرم حضور و امثال آن در رنج باشند از نگرانی شدید در خصوص از دست رفتن همین دارایی‌ها یا درآمدهای اندک در عذابند. یعنی هراس از فقر و به عبارت دقیق‌تر هراس از فقیرتر شدن در یک جامعه تبعات بسیار گسترده‌تری از خود فقر دارد. ممکن است که این مسئله مطرح شود که با افزایش درآمدها یا برخورداری از درآمد کافی مسئله آسیب‌پذیری و هراس از فقر منتفی خواهد بود و نیز اینکه فقیر بودن همان آسیب‌پذیر بودن است. اما می‌توان گفت که به دلایلی چند این‌گونه نیست و می‌توانیم بین این دو و آثاری که می‌توانند بر جای بگذارند تمایز قائل شویم. ۱- علت فقر در واقع عدم‌توانایی در کسب درآمد است که آن نیز به نوبه خود از عدم وجود یا فقدان شرایط لازم فردی و محیطی (نظام اجتماعی و اقتصادی) ناشی می‌شود. فرد فقیر ممکن است به دلایل محرومیت از قابلیت‌های اولیه همچون سواد، آموزش، مهارت خاص، تغذیه مناسب و سلامتی جسمی، ناتوان از احراز شغل مناسب با درآمد مکفی باشد. اما علاوه بر اینها مسائل اجتماعی همچون عدم دسترسی به امکانات آموزشی و بهداشتی، فرصت‌های اندک شغلی، نابرابری فرصت‌ها و مانند آن نیز در فقیر بودن یک فرد تاثیر جدی دارد. بنابراین صرف کمک رسانی به فقرا و حمایت مالی یا کالایی از آنها اگر چه در کوتاه مدت مسئله فقر را حل می‌کند اما پایداری آن و نیز حل مشکل «هراس از فقر» در این حالت کاملا مورد تردید است. ۲- اگر فقر به هر دلیل موضوعی «درآمدی» باشد، «هراس از فقر» قطعا موضوعی قابلیتی است. یعنی تنها با بسط قابلیت‌های فردی و ایجاد شرایط مناسب اجتماعی به‌خصوص حوزه‌های تامین اجتماعی است که می‌توان مسئله هراس از فقر را حل کرد که در شکل وسیع‌تر آن با عنوان امنیت اجتماعی و پایه جزئی‌تر امنیت انسانی نامیده شده است. ممکن است فردی دارای درآمدی اندک و ناکافی برای جبران نیازهای اساسی باشد اما اگر به مستمر بودن همین درآمد اندک و عدم ضربه‌پذیری آن اطمینان داشته باشد و از سقوط به ورطه‌ای هولناک‌تر نترسد مسئله هراس از فقر تا حد زیادی حل شده است. ۳- حتی افراد بالای خط فقر اگر چه از فقر در امانند اما ممکن است از آسیب‌های احتمالی در امان نبوده و در هراس از فقر به سر برند. ۴- نوسانات اقتصادی، تصمیمات و سیاست‌های اقتصادی خاص، بیماری‌های خاص، پیری، بلایای طبیعی، ناامنی اجتماعی (مثل سرقت، قتل...)، نظام حقوقی و تغییرات متعدد در قوانین و مقررات و بخشنامه‌ها، حوادث، تصمیمات اداری و جابجایی‌های متعدد در سمت‌های شغلی (تزلزل نظام اداری و مدیریتی) و مواردی از این دست زمینه‌ساز هراس از فقر هستند. به همین دلیل حتی افرادی که دو یا سه برابر بالای خط فقر قرار دارند ممکن است در معرض یکی از این آسیب‌ها قرار گرفته و سریعا به دامان فقر سقوط کنند. برای مثال اگر طبق آخرین اطلاعات نیمه رسمی خط فقر ۴۰۰،۰۰۰ تومان باشد، یک تورم ۲۰ درصد می‌تواند افراد تا درآمد ۴۸۰ هزار تومان را که تا آن موقع ۱/۲ برابر خط فقر درآمد، داشته اند، یا تغییر مقررات یا بخشنامه‌های مربوط به ساختمان و مسکن چنان‌که در سال ۱۳۸۱ در مورد فروش تراکم شاهد آن بودیم می‌تواند در زمانی کوتاه (حتی کمتر از یک ماه) موقعیت اقتصادی بسیاری از خانوارها را شدیدا تضعیف کند. همچنین است بخشنامه‌های مربوط به صادرات و واردات و از این قبیل. ۵- جابه‌جایی‌هایی متعدد و مکرر شغلی نیز می‌تواند آسیب‌پذیری افراد را تشدید کند و فرد در هراس از تضعیف موقعیت اقتصادی خود به سر برد. مثلا شخصی که دارای پست مدیریتی است و به واسطه آن از دریافتی بالاتری نسبت به سایرین برخوردار است و سایر مزایای قانونی مدیر بودن را نیز دریافت می‌کند ممکن است با از دست دادن پست خود به خط فقر نزدیک شود حتی اگر بیش از آن در جایگاهی بسیار بالاتر نسبت به خط فقر بوده باشد. ۶- بنابراین اگر جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنیم جامعه‌ای ملتهب از منظرهای پیش‌گفته باشد می‌توان گفت که اگر چه فقر موضوع یا مسئله افراد فقیر است اما هراس از فقر مسئله همه افراد یا طیف وسیعی از افراد و خانوارهاست. و اگر فقر موضوعی درآمدی باشد هراس از فقر مسئله‌ای قابلیتی است. و لذا کاهش فقر مسئله یک نظام حمایتی (به معنی دستگیری از فقرا و کمک به آنها) و کاهش هراس از فقر مسئله یک نظام تامین اجتماعی است. به همین معنی فقر ناظر به آسیب‌دیدگی است و هراس از فقر ناظر به آسیب‌پذیری. و نهایتا اینکه کمک به فقرا تامین، آسایش آنها و رفع نگرانی از آینده تامین آرامش همه مردم است. ۷- رفتارهای اقتصادی و اجتماعی ناشی از فقر و هراس از فقر اگر چه شباهت‌های زیادی دارند اما تمایز قابل توجهی با هم دارند. آسیب‌های اقتصادی – اجتماعی و حتی اخلاقی ناشی از «هراس از فقر» می‌تواند بسیار گسترده‌تر از آسیب‌های ناشی از خود فقر باشد. فساد اداری، رقابت‌های ناسالم احراز پست‌های مدیریتی و بطور کلی احراز شغل، تلاش مستمر برای افزایش دارایی‌های ثابت مثل زمین و مسکن به منظور حفظ موقعیت اقتصادی در مقابل نوسانات پیش‌گفته؛ همگی از «هراس از فقر» یا هراس از سقوط و تضعیف موقعیت اقتصادی ناشی می‌شوند. ۸- آیا اگر افراد و خانوارها اعتماد و اطمینان به آینده داشته باشند همین رفتار اقتصادی را نسبت به خرید زمین و مسکن داشتند؟! ۹- اعتماد به عنوان درون‌مایه سرمایه اجتماعی هنگامی وجود دارد که شرایط و روند آینده قابل پیش‌بینی باشد. تصمیمات و حوادث غیرقابل پیش‌بینی موجب سلب اعتماد و هراس از سقوط می‌شود. لذا لازم است با اصلاحات نهادی از یک سو و استقرار نظام‌های قوی تامین اجتماعی، هراس از فقر و سقوط را به حداقل کاهش داد. آنگاه می‌توان منتظر بروز استعدادها و فرصت‌های جدید و متعدد بود. ۱۰- بحث فوق را می‌توان به عنوان مقدمه‌ای بر آسیب‌شناسی رفتارهای اقتصادی یک جامعه ملتهب دانست. رفتارهایی که از عدم‌اعتماد و اطمینان به تصمیمات نهادهای رسمی و تهدیدهای احتمالی آتی که بعضا به‌طور دقیق مشخص نیست که چه هستند ناشی می‌شود. اما در این حد می‌توان ادعا کرد که رشد قابلیت‌های انسانی (در حوزه‌های فردی و محیطی) تا حد زیادی اطمینان به آینده را تضمین می‌کند.

درنگ

اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری با اعطای سهام

گروه‌اقتصادی: در حالی که مجلس تنها سه هزار میلیارد تومان برای اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری در سال آینده درنظر گرفته معاون حقوقی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی از نیاز این قانون به اعتباری حدود ۱۱هزار میلیارد تومان خبر داد.محمد قاسم حسینی افزود: بخش بودجه‌ای این قانون تاکنون امکان اجرا پیدا نکرده است که به صورت معوقات محسوب خواهد شد. حسینی با اشاره به اختلافات بالا در ارقام برآوردی به منظور اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری افزود: دولت معتقد است برای اجرای این قانون در سال آینده حدود ۱۱هزار میلیارد تومان اعتبار احتیاج دارد ولی مجلس این رقم را سه هزار میلیارد تومان تشخیص داده است و بنابراین به منظور جلوگیری از افزایش شدید نقدینگی و تورم در سال آینده مقرر شده است که در صورت اجرای این قانون توسط دولت و کمبود اعتبارات، این کمبود از طریق اعطای سهام قابل واگذاری تامین شود.

روس‌ها درپی خرید کارخانه فولاد در ایران

اینترفکس: شرکت روسی مگنیتوگورسک اعلام کرد در نظر دارد یکی از کارخانه‌های تولید فولاد در ایران را خریداری کند. سخنگوی این شرکت در مصاحبه با اینترفکس گفت: ایران یکی از خریداران مهم فولاد از این شرکت است و در سال ۲۰۰۷ بیش از یک میلیون تن فولاد تولیدی مگنیتوگورسک به ایران صادر شد. شرکت مگنیتوگورسک یکی از شرکت‌های تولیدکننده آهن و فولاد در روسیه است.

امضای توافقنامه یک میلیارد دلاری با لهستان

طی امضای یک توافقنامه با شرکت لهستان قرار است تا سقف یک میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مختلف نفت و گاز کشور انجام شود. علیرضا ضیغمی ـ مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ـ افزود: این توافقنامه بین شرکت ملی نفت ایران و این شرکت لهستانی امضا شده است. اما هنوز توسعه میدان نفتی یا گازی مشخص پیشنهاد نشده است، ولی به طور کلی این شرکت در میادین نفت مناطق مرکزی، مناطق نفتخیز جنوب یا حوزه فلات قاره حضور پیدا خواهد کرد.

خسارات میلیونی به شهروندان در پی قطع برق عباس‌آباد

گروه اقتصادی: قطع برق روز گذشته در منطقه عباس‌آباد تهران موجب خسارات مالی فراوان شد. به گزارش خبرنگار کارگزاران قطع برق در سهروردی شمالی طی حداقل سه ساعت متوالی سبب اعتراض و شکایات بسیاری از مشترکان برق این منطقه شده است. براساس گزارش‌های دریافتی از ساعت ۱۲/۳۰ الی ۱۵/۳۵ روز گذشته برق بخشی از منطقه عباس‌آباد تهران قطع و این امر سبب خرابی حداقل چهار دستگاه IDU مربوط به ارتباط بی‌سیم اینترنتی شده که هر دستگاه بالغ بر ۳۰ میلیون ریال ارزش دارد. همچنین شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات اینترنتی نیز پس از آسیب ناشی از قطع برق مجبور به پرداخت خساراتی به تمامی مشترکان و کاربران خود شدند که در این میان چند بانک خصوصی نیز دیده می‌شود. قطع برق و به دنبال آن آسیب به شبکه‌های اینترنتی روز گذشته سبب شد تا بانک‌های خصوصی چند ساعت متوالی از کار باز ایستند. خبرنگار کارگزاران پس از دریافت شکایات و اعتراض‌ها تلاش کرد تا علت قطع برق در این منطقه از پایتخت را از زبان مسوولان شرکت توزیع برق تهران جویا شود. مهندس ترابی مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران که به موجب ارسال نامه قرار بود در این باره توضیح دهد پاسخ را به مدیر برق شمال تهران واگذار کرد و تا آخرین ساعات نیز خبرنگار کارگزاران بی‌پاسخ ماند. شایان ذکر است که تابستان گذشته نیز نوسان برق در اکثر مناطق تهران موجب ده‌ها میلیون ریال خسارت به شهروندان پایتخت شد.

طرح خرید اجباری صندوق مهر رضا(ع) به زیان وام‌گیرندگان

ایسنا: رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران گفت: بخشی از وام ازدواج که از سوی صندوق مهر رضا (ع) در قالب خرید اجباری لوازم خانگی ایرانی به زوج‌های جوان تعلق می‌گیرد تنها به عرضه کالاهای غیر مرغوب ایرانی با قیمت‌های گران‌تر می‌پردازد که این موضوع باعث شده است بسیاری از جوانان از خیر این وام بگذرند یا مجبور شوند این کالاها را با قیمتی پایین‌تر در بازار نقد کنند. محمد طحان‌پور گفت: متاسفانه صندوق مهر رضا(ع)، زوج‌های جوانی که از این وام‌ها استفاده می‌کنند را تنها با فروشگاه‌های زنجیره‌ای مثل رفاه و اتکا و بسیجیان طرف کرده و این در حالی است که فقط در سطح تهران ۱۴۰۰ واحد صنفی قانونی و با مجوز کسب وجود دارد که هر یک می‌توانند کالاهای مناسب و با کیفیت به مردم واگذار کنند.

حداقل حقوق کارگران باید ۳۰۰هزار تومان باشد

برنا: یک عضو شورای مزد افزایش حقوق کارگران در سال ۸۷ به بیش از ۳۰۰ هزار تومان را نیاز روز جامعه کارگری دانست. علی اکبر عیوضی با اشاره به آمار اعضای کمیته مزد استان تهران برای تعیین سبدهزینه خانوار افزود: براساس این آمار، سبد هزینه خانوار برای یک خانواده چهار نفره ۴۶۹ هزار تومان است.

ثمره هاشمی؛ مشاور وزیر صنایع و معادن

پایگاه اطلاع رسانی وزارت صنایع و معادن: وزیر صنایع و معادن طی احکام جداگانه‌ای چند نفر از معاونان و مشاوران خود را منصوب کرد. وزیر صنایع و معادن همچنین عبدالحمید ثمره هاشمی را به عنوان مشاور وزیر منصوب کرد که وی به زودی در مسوولیتی مهم در وزارتخانه مشغول به‌کار خواهد شد. محرابیان در احکامی جداگانه حسن شیخ‌نیا را به عنوان معاون توسعه منابع انسانی و پشتیبانی، محمد مسعود سمیع‌نژاد را به عنوان معاون وزیر در امور معادن و صنایع معدنی این وزارتخانه منصوب و احمد علی هراتی نیک را در سمت معاون وزیر و رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران ابقا و ایرج پورحسین اکبریه، محمد مسعود سمیع نژاد، خدامراد احمدی و محمد هادی اردبیلی را به عنوان اعضای جدید هیات عامل این سازمان منصوب کرد. محرابیان در حکم دیگری نیز محمد حسین بصیری را به عنوان مشاور خود منصوب کرد.

بدهی وزارت نیرو به صنعتگران تبدیل به سهام می‌شود

گروه اقتصادی: وزیر نیرو اعلام کرد که بدهی یک‌هزار و ۸۸۱ میلیارد تومانی به صنعتگران و پیمانکاران صنعت برق کشور در قالب عرضه بخشی از سهام ۱۰ نیروگاه پرداخت خواهد شد. این در حالی است که فعالان صنعت برق معتقدند این نوع پرداخت در نهایت نمی‌تواند رضایت‌بخش واقع شود. در این باره سندیکای صنعت برق ایران هنوز به طور رسمی اعلام موضع نکرده است ولی شنیده می‌شود که هیات مدیره این سندیکا به عنوان نمایندگان صنعتگران برق از این تصمیم دولت ناراضی‌اند. پیش از این محمد فارسی، عض